

PORTRE

Ahmet NARİNOĞLU

AHMET YAYCIOĞLU

Kahramanmaraş lisesini bitirmiş Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesini kazanmıştım. Ankara, üniversite şehir. Bilinmezlerle doluydu. Ankara'yı bilecek orada üniversiteli birini arıyorduk. Ahmet Yaycıoğlu'nu Tokmaklıda bulduk. Kendisinden bilgiler, tavsiyeler aldık. Nasıl kayıt olunur, nerede kalınır, tanışacağımız insanlar, üniversite hayatı, ilişkiler, dikkat edilecek davranışlar vs. O yıllar üniversitelerde sağ/sol kavgalarının başladığı yıllar. Böyle bir ortama giriyorduk.

O yıllar Andırın da üniversiteye piden azdı. Veya biz bilmiyorduk. Mesela yayla kolunda iki kişi vardı. Gebende Ahmet Kuşçu. Orman fakültesini bitirmiş orman mühendisi olmuştu. Üniversitede okuduğu yıllar Türkiye'nin en çalkantılı yıllarıydı. O nedenle meşhur olmuştu. Bizim köye bir düğüne gelmişti. Gebenliler ile birlikte halay başı çekerek kartal oyununu oynamışlardı. Sisneden Mehmet Merhametsiz. Oda hukuk bitirmiş avukat olmuştu. İkisi de Andırın dışındaydılar. İstanbul da okumuşlardı. (sonradan bilgimize göre)

Ahmet ağabey Ankara'yı iyi bellemişti. Okuldan, yurttan, hemşerilerden, gençlik hareketlerinden epey bilgiler almıştık. Yalan değil işime de epey yaradı.

Hepimizin Ahmet abisi. Hem de hakkıyla hak ediyor. Ailesi, içinden geldiği ortama bakılırsa orada mesafe olması gerekiyor. Onun yetiştiği dönemlerde (yani bizim kuşakta) kısmen de olsa köy-şehir ayrımı vardı. Sosyal tabaka olarak gördüğümüz ağalık geleneği de vardı. Beylik geleneği de vardı. Beyler bilinir, tanınırdı. Üstelik Ankara İstanbul gibi büyük ve uzak şehirlerde yetişmenin getirdiği farklılık (Andırında buna hava derler) vardı. Mesela Andırında bazılarına orada yetiştiği için İstanbul terzileri denirdi. Bu ve benzeri durumlar insanlar arasında mesafe koymayı gerektiriyor, hatta zorluyordu. Bu zinciri kıran Ahmet Yaycıoğlu olmuştur. Attığı ilk adımda okuyup meslek sahibi olduktan sonra Andırına dönüşü olmuştur. Halkın içine girmiş. Sosyal statü geleneğini yaşamamıştır.

Andırın da ağalık, beylik geleneğini bizim kuşak tanıdı. Bizim orada bir söz var. O devri tarif eder. "Ağalık sermekle, beylik vermekle olur". Hatırlarım Ağaya Konaklarında sofra yerde olurdu. Yani açık olur misafirler konar kalkardı. Beyleri de hatırlarım çarşıya çıktıklarında ihtiyacı olanlar yaklaşıp, hemen yardım ederlerdi. Andırında hala sürer ikram geleneği o devirden kalmaz. Berbere önce gelen sonra gelenin tıraş parasını öder. Kahveye, lokantaya giden tanıdıkların ücretlerini öder. İzzet ikram geleneği hala sürer.

Ahmet Yaycıoğlu hakkında bir yazımda tespitler yapmıştım. İstiklal mücadelesinde Andırının önderi İbrahim Yaycıoğlu'dan beri beşinci kuşak hayattadır. Bugün kuşağın en önde geleni ve temsilcisi Ahmet Yaycıoğlu'dur. Ahmet Yaycıoğluna yakınları "abi" derler. Gerçekten tanıyana, bilene ağabeylik yapar. Bunu hakkıyla da hak eder. Ahmet Yaycıoğlu Adana da oturuyor. Bölgede iş ve ticaret yapar. Kahramanmaraş bayındırlık müdürlüğünden ayrılan Yaycıoğlu kamu hizmeti yaptığı sıralarda Andırını köy, mahalle, oba, hatta ev olarak

tanımıştır. Andırında serbest çalıştığı yıllarda da aynı çizgiyi sürdürmüştür. Hoşgörölü, iyiliksever, babacan, mütevazı, hayırsever kişiliğiyle herkese açık bir efendi insandır. Bu yanını takdir etmeyen yoktur.

Ahmet Yaycıoğlu hala Adana da yaşıyor. Siyaset dönemlerinden sonra da ilgisini kesmese de çoğunlukla sivil toplum içinde yer alıyor. Hayat tecrübesini, fikirlerini dostlarıyla paylaşıyor. Yukarıda bahsettiğimiz gibi “abi” yolun da kapısı açık, gönlü açık yaşamına devam ediyor.

Ahmet Yaycıoğlu tam anlamıyla bir hayat adamıdır. Hayatın her evrelerini görmüş, deyim yerindeyse cilvelerini tanımıştır. Köylülük, kasabalık, şehirlilik, zenginlik, ticaret, memuriyet, inşaatçılık, siyaset, serbest hayat, akıl adamlılık, sivil toplumda roller oynamak, aile büyüğü, akraba canlılık, dostluk...

Bunlar yetmiyor 1960’lı yıllardan beri Türkiye’nin bütün siyasal sosyal çalkantıları içinde kendini bulmuş, görmüş, yaşamış biri. Hayatın her kesitinde, toplumsal hayatın her evrelerinde aktif olmak, tecrübe sahibi olmak herkese nasip olmaz. Yaycıoğlu bu yönüyle birikim ve tecrübe hazinesidir. Bunun farkına varanlar ziyaret eder, sohbetine katılır, babacan tavırlı insanın tavsiyelerini alırlar. Kendide bir öğretmen edasıyla, erinmeden yanılmadan kendine düşeni yapar. Ahmet Yaycıoğlu Hüsnü Karcıya Tirşik dergisinde verdiği söyleşide kendini şöyle anlatıyor. “Ne kadar büyürsen büyü, küçülmeyi de bilmelisin. Ben; ölüme, gayrisinin ise bol olduğuna inanan biriyim. Onun için, senin söylediğin manada aristokrat değil. Aristokrat olarak da yaşadım. Memuriyete başladığım yıllarda yaşadım. Düşünün, vatandaş size geliyor, “bu Ahmet Yaycıoğlu, Hüseyin ağanın oğlu, küçük ağanın damadı”, diye geliyor. Yani işinin hallolunması için geliyor. Bu manada kapımı çalıyor ve yardım istiyor. Odamdan içeri girerken ayakkabısını çıkaran insanları gördüm. El pençe divan duran insanları gördüm. Nereden kaynaklanıyor? Yaycıoğlu imajından kaynaklanıyor. Böylesi durumlar beni hep rahatsız etmiştir.”

Böyle tavırlı insan toplumdan uzak durabilir mi? Yaşayabilir mi? Elbette hayır. Hayatının her evresinde kopmaz. Bunu bilen hemşeriler de etrafından ayrılmaz. Topluma daima sivil bakar. İnsanlara incanca yaklaşır. Andırından kopmuş gelmiş şehirde tutunmaya çalışan hemşerilerde kol kanat gerdiğini görürüz. Bunun zemini de Adana Andırınlılar Derneği olur.

O yılları hatırlarım. Rahmetli Ali Gürbüz amca ile maddi manevi fedakârlıklarını, dernek yerini alınışındaki çabalarını, o nispette de mütevazı kalışını. O yılları kendinden dinleyelim. “Adana’ya geldiğimde ilk yaptığım iş; Andırın derneğinin toplantılarında bir araya gelmenin, bir yer sahibi olmanın, kucaklaşmanın ve Andırınlılara sahip çıkmanın nedenlerinden hep bahsettim. Hiçbir toplantılarından kaçmadım. Hepsine iştirak ettim. Hiçbir yardımı esirgemedim. Ne istedilerse verdim.”

Ahmet Yaycıoğlu sivil toplumun güçlenmesini çok istiyor. Andırın bu tarafının eksikliğinden dolayı çok şey kaybettiğini söylüyor. Kastettiği sadece dernekler değil, toplumun bir araya gelen örgütlü yanı deniyor. Andırının kaynakları çevre tarafından kullanılırken, varlıkları alıp götürülürken mahrum kalışımıza hayıflanıyor. Kaybın sebebini de sivil topluma bağlıyor. Yine

aynı söyleşiden devam edelim. “İşte STK’lar bunun için lazım. Sonra ne lazım? Önder ve lider insanlar lazım”.

Hayat çizgisinde her ne yapmışsa bilinçli yapar, risk alır. Esasen insanın konumu ve durumu ne olursa olsun son çare gücünü memleketinden alır. Sılayı rahim kuvvetli emin bir sığınaktır. Memleket ve aile bağları hepimize misal teşkil eder. Hikâyesinde Andırın eksenli seyreder.

- Memuriyete giriş, yükselişi
- Memuriyetlerin ayrılışı
- Memlekete Andırına dönüşü
- Köprübaşlarında, çadırlarda işçilerle beraber yerine göre kazma kürek sallayışı
- Sıkıntılı günler
- Çabalar, emekler, kazançlar
- Vergi rekortmeni oluşu
- Siyaset yılları
- Adana’ya taşınış
- İş hayatına devam

Yıl 1964 idi. Hüseyin Yaycıoğlu (ağa) Millet partisinden milletvekili adayı olmuştu. Bir sonbahar gününde köyün dört duvar camisinin bir köşesine perde gererek köylüler oy kullandılar. Köyde 105 seçmen vardı. Yaycıoğlu’na 103 oy çıkmıştı. İkisi de sayılmamıştı. O gün heyecanla beklemiş sandığın başından ayrılmamıştım. Hüseyin ağa mebus olmuştu.

Bey pınarı mevki yaylası Yaycıoğullarınınındır. Pınarın başında “Musa Efendinin konağı” vardı. İki katlı taş, yapı. Önü, yanı çayır, çimenlik. Yanında çadırlar, ağıllar olurdu. Yazın Yaycıoğulları burada yaylardı. Ovada, çeltik, buğday, mısır, ayçiçeği yetiştirirdi. Meralarda, otlaklarda hayvanlar yayılırdı. Çokça camız(manda) olurdu.

İşte Ahmet Yaycıoğlu’nu bizim çocukluk onun gençlik yıllarına denk gelen böylesi zamanlarda tanıdık. Ankara’da Profesör Ahmet Yaycıoğlu da Beypınarı’nın hayatına değer katan yer olduğunu anlatmıştı.

Bizim memleketin insanının bariz özelliği, dürüstlüğü, mertliği, sorumluluk (mesuliyet) taşıması. Mesuliyet bizim toprağın insanının omuzlarında yük, sırtında şelek gibidir. Taşır durur. Yakında bakalım;

- Aydın mesuliyeti: okumuş-yazmış, tahsil görmüş her Andırınlı yurdun selameti için düşünür, sorumluluk alır
- Aile mesuliyet: her Andırınlı hilafsız, ailesinin mesuliyetini taşır ve samimi davranır
- Sılayı rahim/memleket mesuliyeti: bizim insanımız akrabalarından, çevresinden, memleketinden kopmaz, kopmak istemez, bağlarını kesmez. Memleket duygusu ruh iklimini besler
- Toplum/çevre mesuliyeti: hep bir çevrede yaşanır. Çevre bizden bekler. Bizde samimice vermeye çalışırız. Andırınlı budur. Memleket insanının her türlü derdiyle dertlenir, haliyle hâllenir

Ahmet Yaycioğlu bunları hepsine sahip. Yani dört dörtlük. Zaten alakasını, duygularını saklamaz. Bunu da açıkça ifade eder.

Ahmet Yaycioğlu'na iş hayatına devam ederken öte yandan kendini hemşerilerine harcar. Yaycioğlu'nun hayatı içinde pişmanlıklar olmayan bir hayat. Bir cümle ile özetleyip dersiniz "insan Ahmet Yaycioğlu" demek hakkı teslim etmek olur.